

Tartu International School

**Koostöö lastevanematega ja väärtuskasvatus koolis:
kaasamine või konfliktide ohjamine?**

Tartu Rahvusvahelise Kooli
konkursitöö Tartu Ülikooli eetikakeskusele

I Meie kool

Meie kooli asutasid lastevanemad.

2001. aasta suvel asus grupp Tartus elavaid välismaalastest lastevanemaid otsima võimalust, kuidas asutada oma lastele inglisekeelne kool. Koolitarkust ja arendamist vajas seitse õpilast vanuses 6 kuni 12 aastat. Enne, kui asutatavale erakoolile, mille nimeks sai Tartu Rahvusvaheline Kool, direktor leiti, olid lastevanemad tegelenud juba mitmete praktiliste asjadega – leitud olid ruumid, kus liitklassina õppetegevust alustada, sõnastatud oli kooli missioon ja ülesanded, loodud oli erakooli asutamiseks vajalik mittetulundusühing. Kooli asutanud lastevanemate pühendumus ja ettevõtlikkus on tähelepanuväärne, sest ükski sellega seotud emadest-isadest ei kõnelenud eesti keelt ja nad olid Eestis elanud vaid aasta või paar, mõned veelgi vähem.

Kooli asutamise seotud tegevused kirjeldavad hästi meie lastevanemate tegemisi Tartu Rahvusvahelises Koolis ka täna, peaaegu 13 aastat hiljem. Meie vanematel on palju rolle, nad on kaasatud kooli tegevusse paljudel erinevatel tasanditel. Lastevanemad kuuluvad kooli pidajate ringi, koos on arendatud mittetulundusühingu tegevust ning praeguseks tegeleb

see kooli pidamise kõrval ka lastehoiu ja lasteaia pidamisega, organiseerib huvitööd ja lastevanemate koolitamist.

Lastevanemad ja nende kaasamine on meie koolis väga olulisel kohal. Kooli pidaja on seadnud eesmärgiks luua koolis õpikeskkond, mis põhineb vastastikusel usaldusel ja arusaamisel ning respektierib iga inimest. Lastevanemate rolli kohta võib meie kooli alusdokumentidest: õpikirjast, õppekavast ja arengukavast lugeda järgmist:

Tartu Rahvusvaheline Kool on lastevanematele avatud ning kasutab igakülgselt nende kompetentsi. Lapsevanemad osalevad kooli töö erinevatel tasanditel: kooli juhtimine, õpetamine, huvitegevuste läbiviimine. Koolikogukonna liikmetena osalevad lastevanemad kooli sotsiaalse, füüsilise ja vaimse keskkonna kujundamisel.

Käesoleval, 2012/2013. õppeaastal on meie õpilaste seas esindatud 7 erinevat rahvast ja emakeelt, meie õpetajad tulevad kuuest eri riigist. Pooled meie 23st õpilasest õpivad põhikooli esimeses astmes, põhikoolilõpetajaid on meil sel aastal kolm.

Möödunud õppeaastal tegeles kogu meie kogukond õppekava ja arengukava uuendamisega. Toimusid mitmed koosmõtlemise sessioonid, kuhu üritasime kaasata võimalikult palju kogukonna liikmeid ning tagada, et esindatud oleks erinevate hariduskogemuste ja kultuuritaustaga inimesed. Koos arutlesime ja ka vaidlesime kooli eesmärkide, väärtuste ja kasvatuspõhimõtete üle ning analüüsisime, kas kooli asutamise ajal sõnastatud visioon ja missioon kehtivad ka praegu. Kogesime rõõmsat äratundmist, et meie visioon heast koolist on jäänud samaks.

Tartu Rahvusvahelise Kooli visioon

Tartu Rahvusvaheline Kool on hinnatud haridusasutus, kus pakutakse inglise keeles heatasemelist, kaasaegset ja kultuuride paljusustega arvestavat haridust.

Tartu Rahvusvahelise Kooli missioon

Kasvatada enesekindlad, kohanevad, tolerantsed ja elus hästi hakkamasaavad põhikoolilõpetajad.

See tähendab:

- ⌚ erineva kultuuritaustaga (sugu, vanus, keel, rahvus, sotsiaalne taust, õpivõimed- ja oskused) laste pidevat koostegutsemist, mis aitab kaasa mitmekesisust väärtustava ja salliva maailmapildi kujunemisele;
- ⌚ Tartu Rahvusvaheline Kool loob igale lapsele turvalise õpikeskkonna;
- ⌚ Tartu Rahvusvaheline Kool toetab maksimaalselt iga lapse individuaalset arengut;

- ⌚ Tartu Rahvusvaheline Kool on ühiskonnale avatud ja arvestab seal toimuvate muutustega;
- ⌚ Tartu Rahvusvaheline Kool kasutab maksimaalselt ja mitmekülgset õpetajate vaimset ressursi, mis hõlmab nii erialast ettevalmistust, haritust kui ka isiksuseomadusi;
- ⌚ Tartu Rahvusvaheline Kool kasutab õpilaste arendamiseks maksimaalselt ja mitmekülgset kooli asukohast tulenevaid ja kogukonna pakutavaid võimalusi;
- ⌚ Tartu Rahvusvaheline Kool väärtustab õppetegevust, mis aitab kaasa ühiskonna- ja keskkonnateadlikku ning kriitiliselt mõtleva kodaniku kasvatamisele.
- ⌚ kool-kodu suhted on avatud ja konstruktiivsed;
- ⌚ kasutatakse mitmekesiseid õpetusmetoodikaid, k.a. liitklassimetoodika ja eri õppetasel olevate laste õpetamise metoodika;
- ⌚ Tartu Rahvusvahelises Kool pakub erilist tuge kooli õppekeelt mittevaldavatele õpilastele;
- ⌚ väärtustatakse võtteid ja tegevusi, mis aitavad kooli õppekeelt mitteoskavatel lastel end väljendada (kunsti- ja käsitöötegevused, kehalised tegevused, muusika);
- ⌚ integreeritakse eri õppeaineid kooli õppekeele omandamiseks ning õpioskuste arendamiseks;
- ⌚ otsuste tegemine on kiire, läbipaistev ja efektiivne.

II Meie lastevanemad

Meie kooli pered on väga erineva kultuurilise taustaga, see hõlmab nii keelt, religiooni, maailmavaadet kui ka näiteks toitumistavasid. Rahvusvahelises keskkonnas õppides ja töötades on vaja oskust kuulata ja märgata, on vaja nii head kultuuritundlikkust kui ka taustteadmisi selle kohta, mida kool-kodu koostöö erinevates riikides tähendab.

Oma kõige väärtuslikumad teadmised koostöö kohta erinevates riikides oleme saanud eeskätt praktika käigus vahetus suhtluses oma lastevanematega. Nüüdseks on meie koolis õppinud umbes 15 erinevat rahvust. Ehkki koostöövalmidus sõltub paljuski igast konkreetsest perest, omame me üsna head ettekujutust sellest, kuidas kool-kodu koostööst erinevatest riikidest pärit peredele rääkida ja mida peaksime selle juures arvestama.

Lisaks igapäevatööst kogemuste saamisele on olnud oluliseks ka meeskonna koolitamine. Toimunud on sisekoolitused õpetajatele, kus keskendusime sellele, mida tähendab uude riiki kolimine lapse ja tema pere jaoks ning kuidas kool saab neid kohanemises

toetada. Kaasamise ja koostöö osas on meid mõtlema pannud allpool olev tabel, mille algallikaks on TIMSS 2007 aruanne. See on aidanud meid mõista, et need ühistöö viisid, mis meie koolis ja kultuuriruumis tunduvad iseenesestmõistetavad, ei pruugi olla tavalised või koguni vastuvõetavad mõne teise riigi lastevanematele.

Koolide ootused lastevanemate kaasamisele erinevates riikides (TIMSS, 2007)

Riik	Õpilaste %, kelle kool on palunud nende vanematel osaleda kooliga seotud tegevustes				
	Üritustel osalemine (nt. kontsert, spordiüritus)	Kooli jaoks raha-kogumine	Vabatahtlikuna osalemine projektides, reisidel	Kodutöö tegemise tagamine	Kooliga seotud nõukogudes osalemine
Riik 1	91	56	98	93	100
Riik 2	99	37	51	96	51
Riik 3	98	2	92	87	23
Riik 4	100	96	100	94	94
Riik 5	91	3	86	99	65

Rahvusvahelise koolina on meil teiste koolide ees vanemate kaasamise ja koostöö osas mingil määral eeliseks see, et tavaliselt pühendub üks lapsevanem peale kolimist perekonna kohanemisele uues elukohas ning jääb koduseks. Tavaliselt on selleks ema. Kuna üks pere lapsevanem ei ole üldjuhul tööga hõivatud, on see heaks eelduseks tema kaasamiseks kooliellu. Oleme kogenud, et lapse kohanemine läheb kergemini kui vanemad kohanevad hästi, seetõttu on koostöö arendamine meile koolina eriti oluline.

III Hea koostöö alus – lugupidav suhtlemine

Suhted Tartu Rahvusvahelises Koolis põhinevad vastastikusel lugupidamisel õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel. (Tartu Rahvusvahelise Kooli õppekava 2012)

Kooli väärtuskasvatus kannab vilja kui kodu ja kool üksteist toetavad. Selleks on vaja luua mõlemat poolt respektiiv ja turvaline kontakt. Oleme koolimeeskonnaga palju mõelnud selle peale, kuidas väljendada ja näidata oma lastevanematele, et nad on meile olulised, et me respektiime nende väärtusi ja vaateid kasvatuses.

Läbi kogemuse on selgeks saanud, et ülioluline on esmane kontakt perega. Selleks korraldab kooli direktor enne lapse kooli asumist kohtumise perega, seda on kirjeldatud ka

meie kooli ühes alusdokumendis – kooli põhikirjas. Väga tähtis on esimese perekohtumise jaoks varuda piisavalt aega. Niisama oluline kui kooli tutvustamine, on pere kuulamine. Uude keele- ja kultuurikeskkonda kolimine võib tekitada ärevust ja hirmu. Perevestluse käigus saavad vanemad, kui nad seda soovivad, rääkida oma muredest ja hirmudest, samuti saavad nad kõneleda oma ootustest. Oleme kogenud, et esimese perevestluse käigus räägime siiski rohkem praktilistest kooliasjadest – vanemad vajavad eeskätt vastuseid küsimustele õppekava ja igapäevase koolikorralduse kohta. Selleks, et millestki teavitamata ei jääks, oleme välja töötanud lastevanematele mõeldud ”Käsiraamatu lastevanematele” (*Parent-Teacher Handbook*), kus oleme pikemalt selgitanud kooli igapäevaeluga seotud küsimusi. Samuti oleme käsiraamatus lahti kirjutanud selle, kelle poole küsimuste ja probleemide puhul pöörduda, millal saab kõige kiiremini ja efektiivsemalt aidata klassijuhataja, mis jääb kooli direktori või kooli nõukogu pädevusse. Kui suudame esimese kohtumise käigus lastevanematele näidata, et meie kool on turvaline ja sõbralik koht, on see edaspidise koostöö laabumiseks juba pool võitu!

Meie kooli töötajate igapäevane suhtlemine lastevanematega on tihe, nii kool kui ka uue kooliga harjuvad lastevanemad vajavad seda. Üks meie kooli algklasside õpetaja on öelnud, et *me räägime oma vanematega rohkem, sest meie vanemad muretsevad rohkem (We talk to our parents more because they are more worried).*

Igapäevase suhtlemise väärtustamine ja selle arendamine lastevanematega on olnud koolis teadlik töö, see kajastub ka meie kooli alusdokumentides – õppekavas, õpetajate ametikirjelduses ja tööajajaotuses. Iga õpetaja nädalase töökoormuse sisse on arvestatud 2 tundi suhtlemiseks lastevanematega. See on aeg, mil õpetaja suhtleb vahetult lastevanematega. Näiteks hommikul kui lapsi kooli tuakse või pärastlõunal peale koolipäeva lõppu; mõnikord on vaja telefonitsi rääkida või suhelda e-kirja teel. Eeskätt on see suhtlemine kontakti loomise ja selle hoidmise eesmärgiga, tihti ei räägitagi koolist või lapsest, vaid hoopis mõnel muul mõlemale olulisel või huvitaval teemal.

IV Koolikliima roll vanemate kaasamises

Nii lastevanemate, õpilaste kui ka koolitöötajate tagasiside põhjal on meie koolis väga hea sisekliima. Meie lastevanemad on öelnud, et meie kool on *vaikne, intiimne, turvaline, mugav, rõõmus, sõbralik ja pingevaba (informal, intimate, safe, comfortable, happy, friendly, relaxed)* (Intervjuud Tartu Rahvusvahelise Kooli lastevanematega 2010. a).

Hea koolikliima hoidmine on meile väga oluline, suhted kõigi kooli osapoolte vahel on meile väga olulised. Me usume, et meie kool on avatud koht (ehkki turvalisuse huvides on meie välisüksed automaatselt lukustuvad ning igal kooliga seotud töötajal, lastevanematel ja õpilastel oma koolivõti). Meie kooli vanematel on alati võimalus kooli külastada ning me julgustame neid seda tegema. Pikemaks vestluseks õpetaja või direktoriga soovime ikka aja kokku leppida, see on üksteist arvestav käitumine, kuid meie majast läbi astuda võib igal ajal. Meie lastevanemate on andnud tagasisidet:

Mul on seal täiesti mugav olla ... seda kohta on väga lihtne külastada (I'm totally comfortable there ... it's a very easy place to visit).

Mulle meeldib tulla ja siinset vaimust tajuda ..., alati, kui ma tulen, tunnen ma, et olen teretulnud (I like to come and feel the spirit and so on ... I feel that I'm always welcome when I arrive there. (Intervjuud Tartu Rahvusvahelise Kooli lastevanematega 2010. a.)

Kui võimalik, püüame oma vanemaid aidata ka kooliga mitteseotud, kuid Eesti eluolu puudutavates küsimustes. Koolist saab juhatust ja abi ka siis, kui ei tea, mis osakonnast üht või teist Eestis eksootilist, kuid pere kodumaal tavalist toiduainet leida, või kui elektrikatkestuse tagajärjel on kodus töötamast lakanud kõik kellad ning vaja on teada, mis kell hetkel on. Siis tuleb helistada kooli. Kooliasjade-väline suhtlemine loob suhetes rõõmsa ja toetava õhkkonna.

Mõned aastad tagasi tuli meil koolimeeskonnaga mõtte alustada inglise ja eesti keele kursustega lastevanematele. Mõned meie lastevanematest soovisid arendada oma inglise keele oskust, et kooliga paremini suhelda, teised aga tahtsid õppida oma ajutise kodumaa keelt ja kultuuri. Keeleõppetunnid vanematele planeerisime samale ajale koolitundidega, sest kuna meie lastevanematel puudub Eestis tugivõrgustik lapsehoidjatest vanavanemate, tädid-onude või teiste lähedaste näol, oleks kursust olnud raske korraldada õhtuti peale koolipäeva lõppu. Peagi märkasime lisaks keeleõppe otsesele kasule (saime vanematega paremini inglise keeles suhelda) ka nende teist väga positiivset väärtust. Lastevanematel oli võimalus näha, kuidas meie päev koolis tegelikult välja näeb, kuidas tunnevad ennast lapsed, õpetajad ja teised koolitöötajad. Me oleme oma hea koolikliima üle väga uhked ning see, et lastevanematel on läbi neile suunatud tegevuse võimalus tulla ja seda tajuda, on kooli arenemisele veelgi kaasa aidanud.

Meie koolimaja on üsna väike ning seetõttu on meil ellu viimata mõtte lastevanemate toa rajamisest kooli ruumidesse. See võiks olla koht, mis on lastevanematele alati avatud, kus nad saaksid omavahel kohtuda ja suhelda või üritusi planeerida. Samas saaksid lastevanemad seda ruumi kasutada ka selleks, et aidata väikestes praktilistes töödes, mis igal õpetajal tuleb

aeg-ajalt ära teha ning mis tihtilugu päris palju aega võtavad, näiteks paljundamised-kiletamised, näitvahendite, sõnakaartide või nimesiltide valmistamine.

Meie kooli 2012/2013. õppeaasta üheks üldeesmärgiks on õpilaste, koolitöötajate ja lastevanemate tervise edendamine. Sellest eesmärgist ja koostöö arendamise soovist lähtuvalt alustas käesoleval sügisel tööd kogukonna spordiklubi, mida koordineerib üks vabatahtlik lapsevanem. Kõikidel kooliga seotud inimestel ja nende pereliikmetel on võimalus üks kord nädalas kasutada kooli poolt renditud spordisaali ning üheskoos sportida ja selle kõrval ka ühtekuuluvustunnet tugevdada.

Leiame, et avatud ustega kool on kindlasti parem kui suletud kool. Kui lahti me oma ukse teeme, on iga kooli otsustada. Tähtis on see, et lastevanemad teaksid, kui palju ja mida nendelt oodatakse.

V Meie mõtted probleemidest

Kõikidele lastevanematele on oluline teada, kuidas nende laps areneb ja missuguseid uusi oskusi ta omandab. Erinevatel vanematel on haridusele erinevad ootused ja mõnikord võib see olla seotud kultuuritaustaga. Üks lapsevanem seab esikohale sotsiaalsete pädevuste arendamise, teisele on tähtis akadeemiline edukus. Mõlemate ootusi tuleb väärtustada ja respektierida. Lapsevanem tuleb kooli selle hariduskogemusega, mis tal oma riigist on.

Näiteks on juhtunud, et lapsevanem leiab, et meie kooli õppekava on kas liiga mahukas või vastupidi – õpetus on liiga lihtne. Mõnikord on sellist olukorda üsna keeruline lahendada. Mil määral on lapsevanemal õigus kooli õppekavasse sekkuda, kui palju peab kool vastu tulema... Oleme koolimeeskonnaga analüüsinud, kuidas toimida sellistel juhtudel, kui lapsevanemale tundub, et kooli poolt pakutav ei vasta tema ootustele lapsevanemana või nende kodumaa kooliprogrammile. Ühest vastust on olnud keeruline leida, sest iga juhtum on erinev. Üldiseks põhimõtteks õppekavaga seotud probleemide käsitlemise korral oleme seadnud arusaamise, et lähtume sellest, mis on lapsele parim, kuid samas peab kool täitma temale seadusega antud kohustusi õppekava ja õpilase töökoormuse osas. Sellistes olukordades proovivad kool ja kodu üheskoos leida parima lahenduse. Kui probleemile on eelnenud üksteisest lugupidav ja teineteisega arvestav suhtlemine, on kindel, et lahendus ka leitakse.

Probleemide korral aitab kindlasti ka see, kui lastevanemad on teadlikud koolisisestest struktuurist – sellest, kuidas toimub otsustamine. Oleme kogenud mitmeid probleeme, mis tulenesid sellest, et meie lastevanematel on koolis palju erinevaid rolle. Nüüdseks on meie

kooli arengukavas ja põhikirjas on selgelt ja arusaadavalt lahti kirjutatud kooli juhtorganite pädevus ja vastutus. Kooli pidaja tegeles organisatsiooni struktuuri kirjeldamise ja sellest rääkimisega kogukonnas väga aktiivselt eelmisel õppeaastal kui koostasime kooli arengukava. See oli üsna keeruline, aeganõudev ja järjepidev töö, sest meie väikese kooli puhul on lastevanemad nii koolipidajad, oma laste vanemad, õpetajad, ringijuhid kui ka vabatahtlikud. Erinevates rollides on erinevad kohustused ja õigused, seepärast tuleb erilist tähelepanu pöörata sellele, keda sa hetkel esindad. Sama kehtib ka paljude meie koolis töötavate inimeste kohta. Näiteks on kooli direktor lisaks ka inglise keele õpetaja, kooli nõukogu esimees (munitsipaalkooli vaste sellele on hoolekogu) ja kooli pidava mittetulundusühingu liige. Kooli struktuuri tutvustatakse esimesel lastevanemate üldkoosolekul, kus valitakse ka lastevanemate esindaja kooli nõukogusse. Meie kooli pidaja juhatuse saadab kolm korda aastas kogu koolikogukonnale suunatud avatud kirja (*An Open Letter*), kus räägitakse mittetulundusühingu projektidega seotud arengutest, tänatakse kõiki osapooli koostöö eest ning antakse ülevaade organisatsiooni plaanidest. See kiri toetab organisatsiooni struktuuri mõistmist – see saadetakse juhatuse esimehe, mitte tema kui lapsevanema või õpetaja poolt allkirjastatuna. Üks kord aastas toimub mittetulundusühingu üldkoosolek, mis analüüsib organisatsiooni kõikide projektide möödunud aasta tegemisi ning seab sihte tulevaks perioodiks. Mittetulundusühingu liikmeks kutsutakse astuma kõiki lastevanemaid ja töötajaid, aga ka organisatsiooni eesmärke toetavaid inimesi väljaspoolt. Erakooli pidav organisatsioon on vaste munitsipaalkooli pidavale linnale või vallale. Tunneme, et meie kooli pidaja on avatud, toetav ja kõiki osapooli kaasav. Samas järgitakse organisatsioonisisest otsustamispädevust ja see aitab kaasa omavaheliste heade suhete hoidmisele.

VI Lastevanemaid kaasavad ettevõtmised meie koolis

Eespool rääkisime oma soovidest ja mõtetest, kuidas luua hea koolikliima ja kuidas oleme seda hoidnud ning kui oluline see meile on. Ühisüritused on koolikultuuri üks osa ja aitavad kaasa hea sisekliima loomisele ja hoidmisele. Meie koolis planeeritakse ühisüritused võimalikult varakult, sest meie pered ja õpetajad reisivad tihti ning meile on oluline, et võimalikult paljud saaksid nendest osa võtta. Üritused paneme kirja kooli ürituste kalendrisse (*Events Calendar*).

Iga ühisüritus kannab oma eesmärgi – mõnikord on selleks info jagamine, plaanide tegemine, kooli arendustöö; või soovime me lastevanematele näidata, mida nende lapsed õppinud on; mõnikord on tegemist aga praktilise koolikeskkonna parendamise eesmärgiga –

näiteks vajab koolihoov riisumist või raske raamaturiidul teise ruumi tassimist. Allpool mõned näited meie traditsioonilistest ühisüritustest, mis annavad ka ettekujutuse meie kooli eripärast.

Kooliga tutvumise päev (*Orientation Day*) toimub tavaliselt augusti lõpus, mõned päevad enne kooli algust. Osa võtavad kõik kooli uued ja vanad pered ning koolitöötajad. Tutvustame koolimaja ja õpetajaid, jagame kooliga seotud infot, lastele on organiseeritud üksteisega tutvumise mängud ja tegevused õues või koolimajas.

Õuemüük (Garage Sale) leiab aset kevadel, tavaliselt maikuus, kui meie Eestist lahkuvad pered asuvad kojusõiduks asju pakkima. Tavaliselt leitakse, et päris palju esemeid on üle ning üritus ongi korraldatud selleks, et koolikogukond saaks asju vahetada, müüa või kinkida. Tulu õuemüügist oleme annetanud heategevuseks või kasutanud seda õpilasürituste tarvis.

Rahvusvaheliste toitude nädal (*International Food Week*) pakub võimalust eri rahvusest lastevanematel tutvustada oma maa kööki, samuti viibida koolis ja näha, kuidas meie söögivahetunnid on korraldatud. Lastevanemad valmistavad lõunasöögi kogu koolile. Osavõtt on vabatahtlik, kuid tavaliselt on söögitegemise soovijaid palju. Eelmisel õppeaastal proovisime soome, norra, eesti, saksa, brasiilia ja ameerika toite.

Heategevusprojektid on saanud osaks meie ürituste kalendrist. Eelmise aasta jõululaada müügileti ja lastevanemate poolt korraldatud kohviku tööst kogutud raha otsustas õpilasnõukogu annetada ühe konkreetse lapse ravikulude katteks. Lastevanemate korraldatud Lucia päeva üritusega kogutud raha aitas muretseda kelgud ühe lastekodu lastele.

Lastevanemate õhtud (*Parents' Night*) toimuvad vähemalt kaks korda õppeaastas. Tavaliselt on lastevanemate õhtu kavas infokoosolek, kohtumine õpetajatega, küsimustevastuste aeg, aga ka ettekanded mõnel olulisel teemal (nt. toimunud on ettekanded laste kohanemisega seotust, laste keele arengust mitmekeelses keskkonnas). Meie lastevanemate õhtu teeb eriliseks see, et oodatud on kogu pere – nii meie kooli õpilased kui ka nende nooremad õed-vennad. Õpilasnõukogu korraldab lastele ühise filmivaatamise (*Movie Night*) samas kui lastevanemad ja õpetajad koosolekul osalevad ja omavahel vestlevad. Õpilasnõukogu hoolitseb ka suupistete ja jookide korraldamise eest. Rahaline ressurss selleks tuleb filmiõhtu üks euro maksvate piletite müügist.

VII Kokkuvõte

Koolid seisavad tihti küsimuse ees, kuidas lastevanemad kooli meelitada. Meie koolil on selles osas hästi - meie lastevanemad on aktiivsed ja kooli tegemistest huvitatud.

Lastevanemate kaasamine tähendab meie jaoks lisaks ühisüritustel kaasalöömisele ka meie igapäevase koolieluga kursis olemist – kuidas meil tegelikult läheb, kuidas toimub omavaheline suhtlemine, kuidas lapsed ja koolitöötajad ennast tunnevad. Seepärast oleme me nii vaimselt kui ka füüsiliselt avatud ning soovime, et lastevanemad tulevad ja tajuvad, et kõik on hästi. Ja kui midagi vajab parandamist tunnevad nad, et sellest võib ja saab rääkida.